

Nólsoyar kommuna kann keypa virkið

- Landsstýrið kann móguliga nokta Nólsoyar kommunu at keypa flakavirkið í bygdini, men landsstýrið kann onki gera, um kommunan kortini keypir virkið, sigur formaðurin í Føroya Kommunufelag, Jógvan K. Mørkøre

GRÆKARIS DJURHUUS
MAGNUSSSEN

Síðani Fiskavirking yvirtók flakavirkið í Nólsoy, hevur onki arbeiði verið á virkinum. Tí hevur Nólsoyar kommuna ætlanir at keypa virkið. Men Føroya landsstýri sigur nei.

- Tað er kappingaravlagandi, eru boðini úr landsstýrinum.

Tað undrar nólsoyingar stórliga, at landsstýrið soleiðis bara kann nokta kommununi at keypa virkið, tí talan er ikki um at taka lán, og kommunan hevur heldur onga ætlan at reka virkið.

- Vit vilja bara tryggja, at vit aftur kunnu fáa arbeiði í bygdini, og kommunan eigur pening tókan fyri virkið, sigur Leo Poulsen, bygdaráðslimur og skrivari í Nólsoyar kommunu.

Formaðurin í Føroya Kommunufelag metir heldur ikki, at landsstýrið beinleiðis kann nokta Nólsoyar kommunu at keypa flakavirkið.

- Landsstýrið kann sjálvandi siga nei, er tað tað teir vilja, men landsstýrið kann á ongan hátt revsa kommununa fyri at keypa virkið, sigur Jógvan K. Mørkøre, formaður í Føroya Kommunufelag.

Hann heldur, at landsstýri-

Á fundi, sum Føroya kommunufelag skipaði fyri á Hotel Hafnia herfyri, varð spurningurin um landsstýrið kann nokta kommunum at seta tókan pening í vinnuvirki. Á Myndini siggja vit Jørn Astrup Hansen, bankastjóra, Jógvan K. Mørkøre, formann í Kommunufelagnum, og Sigurd Poulsen, landsbankastjóra.

Mynd: Jens Kr. Vang

id onga heimild hevur, onki lógarverk, sum kann nokta kommunum at seta pening í vinnulívið.

Landsstýrið hevur onki gjørt

Jógvan K. Mørkøre vísir á, at Kommunufelagið í nógv ár hevur arbeitt við at fáa greiði á, hvørt kommunur kunnu seta pening í vinnulívið. Men tað hevur gingið strítið.

- Sæð burtur frá tí, fyrrverandi landsstýrismennir í kommunumálum, Jógvan Sundstein og Signar á Brúnni, ásettu, tá teir umsótu kommunumál, er onki hent. Onki lógarsmið av nokrum slag er gjørt á økinum, sigur Jógvan K. Mørkøre.

Hann vísir á, at Føroya Kommunufelag longu í 1984 setti landsstýrinum

fyrirspurnar í sambandi við móguleikar og heimildir hjá kommunum at seta pening í vinnulívið. Tað tók landsstýrinum umleið tíggu ár at svara.

Spurningarnir, Kommunufelagið setti landsstýrinum 24. apríl 1984, vóru hesir:

1: Eru heimildir í kommunulógini, sum geva kommunum loyvi at seta pening í privat virki?

2: Krevst yvirhøvdur loyvið landsstýrisins, tá kommununa setir pening í privat virki?

3: Skulu virkini, sum kommununa setir pening í, lúka ávísar treytir?

4: Kann kommununa seta pening í ávís virki og ikki í onnur?

5: Kann landsstýrið nokta kommunum at seta pening í ávís virki? Hvørjum reglum gongur landsstýrið tá eftir?

6: Hvørjar habilitets-treytir eru galdandi, tá kommununa tekur avgerð um at seta pening í privat virki?

Hesir vóru spurningarnir, Føroya Kommunufelag setti landsstýrinum.

Tók landsstýrinum tíggu ár at svara

Um tað vóru spurningarnir, id vóru torskildir, sigur søgan onki um, men Kommunufelagið fekk so onki svar frá landsstýrinum fyrr enn sløk tíggu ár seinni. Í einum umfarskrivi til kommunurnar dagfest 23. august 1993 sigur landsstýrið:

„Landsstýrið hevur á fundum, ávíkavist 16. juni 1993 og 20 august 1993, avgjort, at kommunum verður ikki loyvt at seta partapening í privatir vinnufyrirøkur ella at veita hesum veðhald ella lán.“

Onki verður sagt um, um

ein kommunu kann keypa eitt virki fyri tókan pening. Og tað er júst tað, Nólsoyar kommunu ynskir at gera: At keypa flakavirkið fyri tókan pening, uttan veðhald og lán av nokrum slag.

Formaðurin í Kommunufelagnum vísir á, at landsstýrið mangan hevur sett sum treyt fyri virkseminum í eini kommunu, at kommunan veðheldur. Tí kann tað tykjast lógidi, at landsstýrið, uttan lógarheimild, bráðliga kann nokta kommunu at seta tókan pening í eitt vinnuvirki.

Í einum skrivi til landsstýrið sigur Kommunufelagið millum annað soleiðis 24. juni 1996:

„So framt sum tað, at seta pening í vinnulívið, av landsstýrinum hevur verið sett sum ein náttúrligur lutur í kommunalugur verkevnum, so ber ikki eisini til at krevja serligt loyvi til slíkt, tí so skulu onnur náttúrlig verkevni, sum vegagerð, kloakkir o.s. fr. eisini hava loyvi frá landsstýrinum. Sjálvandi er tað rættuliga bakvent, at ein kommunu skal hava landsstýrisloyni til at veðhalda fyri einum virki, men kann seta pening í uttan loyvi. Munurin er bara tann, at grein 39 í kommunulógini sigur, at loyvi landsstýrisins krevst til at veita veðhald, taka lán og til keyp og sølu av fæstum ognum.“

Í skrivinum vísir Kommunufelagið á, at spurningurin um landsstýrisloyni krevst at seta pening í virki, fleiri ferðir er umrøddur á fundum og skeiðum hjá Kommunufelagnum.

„Hetta orðaskiftið fírdi við sær, at Jógvan Sundstein, sum landsstýrismaður í kommunumálum, segði, at

tær kommunur, sum eiga tókan pening, kunnu seta hann í virki ella skip uttan landsstýrisins loyvi. Hendan móguleikan brúkti Tórshavnar kommuna, tá id hon setti pening í Bein.“ verður sagt í skrivinum.

Nevndin í felagnum leggur í hesum sama skrivi afturat, at niðurstøðan má vera, at „kommunur, sum eiga tókan pening, sostatt óttaleysar kunnu seta hann í vinnulívið, tí landsstýrið hevur onga lógargrein at brúka ímóti teimum.“

Jógvan K. Mørkøre sigur við Sosialin, at hansara fatan er tann sama í dag, sum tá skrivið varð sent landsstýrinum í 1993.

- Tað kann ikki ganga út yvir nólsoyingar, at landsstýrið framvegis onki lógarverk hevur gjørt, sum beinleiðis snýr seg um, hvørt kommunur kunnu seta tókan pening í vinnuvirki, sigur

ur Jógvan K. Mørkøre, formaður í Føroya Kommunufelag.

Landsstýrismaðurin við kommunumálum, Eilíf Samuelsen, segði við Sosialin í farnu viku, at hann fór onki undantaksloyni at geva Nólsoyar kommunu.

- Ætlanirnar hjá Nólsoyar kommunu at tryggja fólk í kommununi arbeiði, er alla æru vert. Men síðvenjan hjá landsstýrinum, meðan eg havi sitið við kommunumálum, hevur verið, at kommunur ikki skulu hava loyvi at seta pening í vinnuvirki, tí tað er kappingaravlagandi.

- Hvat verður so tað næsta, spyr Eilíf Samuelsen.

Hann er bangin fyri, at fær Nólsoyar kommuna fyrst loyvi, so fara 22 aðrar kommunur at søkja landsstýrið um loyva at keypa flakavirkið í teirra kommunu.

Martin Strøm finst at fiskakeypara

Formaðurin í Meginfelag Útróðrarmanna letur sær ikki lynda, at fiskakeypari sáplar góðskuna á útróðrarfiski niður

GRÆKARIS DJURHUUS
MAGNUSSSEN

Skuldsetingar um góðsku á útróðrarfiski hava heglað niður yvir útróðrarmennin seinastu dagarnar. Og nú heldur formaðurin í Meginfelag Útróðrarmanna, Martin Strøm, vera ovboðið. Tað eru serliga úttalilsini hjá Kára Hansen, stjóra á Hansen Seafood, id hava fingið ilt í útróðrarmenn - teirra millum Martin Strøm. Hann biður Kára Hansen ansa sær í úttalilsinum.

- Skuldsetingarnar hjá Kára Hansen eru so mikið grovar, at teir kunnu ikki fara óátalaðar framvið, sigur Martin Strøm.

Hann sigur útróðrarmenn hava sera vánaligar royndir av at selja fisk til Kára Hansen.

- Hansara háttur at hagraiða fisk frá útróðrabátum er alla áttalu vert, sigur Martin Strøm.

Hann var teirra millum, sum avreiddu til Hansen Seafood í mars mánaði í fjør, tá teir róðu út á Norðhavinum.

- Har varð fiskurin hivaður av bili í 700 pund netum, og stúrtáður niður í 2000 pund kassar. Síðani varð fiskurin koyrdur til Strendur. So hvussu tann fiskurin varð hagraiðdur, kann ein og hvør ímynda sær, sigur Martin Strøm.

Hann sigur, at eisini, tá bátarnir ongan høvdu at avreida til, uttan Kára Hansen, gjørdi hann sær dælt.

- Tá lækkaði hann prísir við 50 oyrum fyri kilo. Haraftrat trekti Hansen Seafood kassaleigu og koyring fyri ís av. Og hetta hava teir ikki rætt til, tí fiskurin varð avreiddur á bryggjukantinum, sigur Martin Strøm.

Hann vísir soleiðis á, at aðrir enn útróðrarmenn bera seg skeivt at, og aðrir enn útróðrarmenn fara illa um fiskin.

Íslendingar komir á føroyska marknaðin

Formaðurin í Meginfelag Útróðrarmanna heldur ein- a orsök til úttalilsini hjá m.ø. Kára Hansen um útróðrarfiskin vera, at føroyskir keyparar útast íslendingarnar, sum komir eru á føroyska marknaðin.

- Fyri mær sær tað út til, at m.a. Kári Hansen er bangin fyri, at íslendingar fara at geva okkum rímligir prísir fyri fiskin. Og tí fer sjálvandi ikki at bera til at gera sær dælt av útróðrarmönnum á sama hátt sum higgartil, heldur Martin Strøm.

Eisini Essa Petersen, næstformaður í MÚ, harmast um víðferðina, útróðrarmenn hava fingið seinastu tíðina. Hann vísir á, at nakað av útróðrarfiski er sent á útlendska marknaðin, og har hevur prísurin verið ikki.

Vit royndu at fáa eina viðmerking frá Kára Hansen, aðrenn blaðið fór til prentingar, men tað eydnaðist tíverri ikki.

Tendra ella sløkk via Telefon! TELESWITCH

Hevur m.a. hesar eginleikar:

- verður stýrt við loynitali (kann broystast)
- tónin sigur um tað er sløkt ella tendrað
- sera einfalt at seta til
- sera einfalt at brúka

Kann m.a. brúkast til:

- tendra hitan í summarhúsinum
- tendra ljós
- starta og sløkkja ymiskt

Ringið!

Fa. EYÐUN EGHOLM

Teleútgerð til vinnulívið, tænastrá og ráðgeving
Fjalsgata 13 · FR-100 Tórshavn · Tlf. 14567 · Fax 19670